

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie

LRZ-4101-24-01 /2011
P/11/141

Rzeszów, lutego 2012 r.

Pan
Robert Choma

Prezydent Miasta Przemyśla

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2012 r., poz.82), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła kontrolę działalności Urzędu Miasta Przemyśla w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej i jego skutków dla ewidencji podatkowej w gminach w latach 2007 - 2011.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 12 stycznia 2012 r. Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie stosownie do przepisów art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Prezydenta Miasta Przemyśla w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej i jego skutki dla ewidencji podatkowej

1. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia prowadzenie elektronicznej ewidencji gruntów, budynków i lokali oraz prowadzenie w formie elektronicznej rejestru decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej.

W okresie objętym kontrolą Urząd prowadził ewidencję gruntów, budynków i lokali w oparciu o program komputerowy „EWOPIS” wersja 4.0, który spełniał w całości wymagania określone dla tej ewidencji w ustawie z dnia 17 maja 1989 r. *Prawo geodezyjne i kartograficzne* (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. *w sprawie ewidencji*

gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454). Program ten umożliwiał elektroniczny transfer danych do ewidencji podatkowej Urzędu.

W okresie objętym kontrolą Urząd prowadził w formie elektronicznej rejestr decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej. Rejestr zawierał wszystkie niezbędne dane umożliwiające prześledzenie ciągu postępowania, aż do momentu faktycznego wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej.

2. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sposób prowadzenia postępowań, w sprawie wyłączenia gruntów rolnych z produkcji rolniczej.

W 2007 roku Urząd rozpatrzył 23 wnioski o wyłączenie z produkcji rolniczej gruntów rolnych o łącznej powierzchni 4,97 ha, a w 2008 r. rozpatrzono 33 takie wnioski, obejmujące łącznie powierzchnię 2,62 ha.

W wyniku zmiany prawa polegającej na nowelizacji ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz.1266 ze zm.) zwanej dalej ustawą o ochronie gruntów, poprzez dodanie z dniem 1 stycznia 2009 r. art. 5b - grunty rolne leżące w granicach administracyjnych miast zostały wyłączone spod rygorów tej ustawy, a tym samym przestał istnieć obowiązek uzyskania zgody na ich wyłączenie z produkcji rolniczej.

We wszystkich poddanych kontroli postępowaniach (w 2007 r. – 44% wszystkich spraw zakończonych wydaniem decyzji i 30 % takich spraw w 2008 r.) Urząd podjął decyzje o wyłączeniu gruntów z produkcji rolniczej zgodnie z przepisami powołanej wyżej ustawy *o ochronie gruntów*.

Wszystkie poddane kontroli decyzje wydane zostały prawidłowo i w ocenie NIK poprawnie merytorycznie oraz zawierały elementy niezbędne z punktu widzenia przepisów art. 107 § 1 *Kodeksu postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), zwanego dalej kpa. Jako uchybienie należy ocenić natomiast fakt, iż objęte badaniem decyzje nie zawierały pouczenia stron, o wynikającym z art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. *prawo geodezyjne i kartograficzne* (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 ze zm.) zwanej dalej ustawą o geodezji, obowiązku zgłaszania wszelkich zmian danych objętych ewidencją gruntów i budynków. Nie wskazywano również sankcji z art. 48 ust. 1 pkt 5 tej ustawy - kary grzywny za niedopełnienie obowiązku wynikającego z art. 22 ust. 2 co, w ocenie Najwyższej Izby Kontroli, uchybia zasadzie wyrażonej w art. 9 kpa, zobowiązującej organy administracji publicznej do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków.

Wszystkie decyzje poddane kontroli zawierały informacje o należnościach z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolnej, o opłatach rocznych (dwa przypadki) lub o przyczynach ich nie naliczenia (18 przypadków). Ustalono, że należności i opłaty ustalane były prawidłowo, stosownie do postanowień art. 4 pkt 13 i art. 12 ust. 6 i 7 oraz art. 12a ustawy o ochronie gruntów, a stronie wskazane zostało konto bankowe (Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w Urzędzie Marszałkowskim), na które należało dokonać wpłat oraz terminy ich wymagalności.

W kontroli ustalono, że Urząd rejestrował wydane decyzje w rejestrze decyzji, a ich kopie, w sytuacji gdy naliczono należności i opłaty - przekazywał także Podkarpackiemu Urzędowi Marszałkowskiemu w Rzeszowie.

Kontrola przebiegu załatwiania spraw o wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej wykazała, że przy wydawaniu decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji nie występował konflikt interesów. Nie stwierdzono także przypadków by urzędnik przygotowujący lub podejmujący rozstrzygnięcie w zakresie wyłączenia gruntu rolnego miał lub mógł mieć osobisty interes w sposobie załatwienia sprawy.

Przyjęte do stosowania procedury organizacyjne w Urzędzie oraz funkcjonujący Kodeks Etyki Pracowników Urzędu Miejskiego w Przemyśle minimalizowały ryzyko wystąpienia dowolności postępowania urzędników przy załatwianiu wniosków o wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej.

3. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia stan aktualizacji ewidencji gruntów i budynków, w zakresie gruntów rolnych wyłączonych z produkcji rolniczej.

Modernizacja ewidencji gruntów i budynków miasta Przemyśla została wykonana w całości w latach 2002-2006. Modernizację obrębu nr 216 Kruhel Wielki zakończono w 2011 r. z uwagi na jego przyłączenie do miasta Przemyśla z dniem 1 stycznia 2010 r.

Urząd egzekwował od stron udokumentowania faktycznego wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej w drodze postępowania administracyjnego mającego na celu wydanie decyzji o wprowadzeniu zmian w ewidencji. Dokumentem będącym podstawą wydania decyzji oraz wprowadzenia zmian w ewidencji nieruchomości było każdorazowo opracowanie geodezyjno-kartograficzne dotyczące geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej obiektu budowlanego. Opracowania te były sporządzane staraniem i na koszt strony. W okresie objętym kontrolą nie było przypadku aby opracowanie takie sporządzane było na wniosek i koszt Urzędu.

Zmiany w ewidencji gruntów były wprowadzane na podstawie decyzji administracyjnych.

Informacje o dokonanych zmianach w ewidencji gruntów, wynikające z wyłączenia gruntów rolnych z produkcji rolniczej, przesyłane były do organu podatkowego co miesiąc, a od 2008 r. co tydzień. Organ podatkowy był więc informowany o zmianach na bieżąco. Nie wystąpiły przypadki opóźnień w przesyłaniu tych informacji, dzięki temu organ podatkowy Urzędu, w latach objętych kontrolą, dokonywał naliczenia podatku według nowego rodzaju użytkowania gruntu już w miesiącu następnym po tym, w którym dokonano zmian w ewidencji nieruchomości.

4. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sporządzanie przez Urząd sprawozdań z przebiegu realizacji przepisów o ochronie gruntów rolnych.

W ocenie NIK, w latach 2007-2010 Urząd rzetelnie i terminowo sporządzał sprawozdania RRW-11 z przebiegu realizacji przepisów o ochronie gruntów rolnych. Były one sporządzane na podstawie faktycznie dokonanych zmian w ewidencji gruntów w danym okresie sprawozdawczym i wykazywały pełną zgodność danych z raportem wygenerowanym z systemu ewidencji gruntów na koniec każdego z tych lat. W związku z obowiązującą od 2009 r. zmianą ustawy o ochronie gruntów, wyłączającą spod jej stosowania grunty w granicach administracyjnych miast - dział I sprawozdania RRW-1, dotyczący gruntów rolnych wyłączonych z produkcji rolniczej - nie był wypełniany.

W kontroli ustalono, że sprawozdania te były corocznie przesyłane do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego, łącznie z opisanymi wyżej raportami zmian.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- rozważenie ustalenia procedury egzekwowania od osób, które faktycznie wyłączyły użytki rolne z produkcji, obowiązku wynikającego z art. 22 ust 2 i 3 ustawy o geodezji zgłaszania wszelkich zmian danych objętych ewidencją gruntów i budynków.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie oczekuje od Pana Prezydenta, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy o NIK w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego Pan Prezydent ma prawo zgłosić do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowane zastrzeżenia w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń.